

SDĚLENÍ MINISTERSTVA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, ODBORU OCHRANY OVZDUŠÍ

k povinnosti zadávání údajů do databáze Unie zřízené Evropskou komisí

Datum vydání: 28. dubna 2025

Toto sdělení se vydává na základě přijetí zákona č. 42/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 201/2012, Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Podle § 19h odst. 7 a § 21a odst. 1 zákona o ochraně ovzduší jsou dodavatel motorového benzínu nebo motorové nafty, osoba uvedená v § 19h odst. 1 písm. a) až c) (dodavatel čistého biopaliva, biopaliva v podobě zkapalněného ropného plynu nebo zkapalněného biometanu), osoba uvedená v § 19h odst. 1 písm. e) až g) (dodavatel obnovitelného paliva nebiologického původu nebo recyklovaného paliva), výrobce, dovozce a prodejce biopaliva, dovozce a prodejce motorového benzínu nebo motorové nafty s přídavkem biopaliva neuvedeného do volného daňového oběhu a výrobce, dovozce a prodejce kapalných nebo plyných produktů určených k výrobě biopáliv povinni ke každé dodávce jejich produktů neprodleně vkládat údaje stanovené přílohou I nařízení Komise (EU) 2022/996 do databáze Evropské unie zřízené Evropskou komisí pro sledování paliv používaných v odvětví dopravy, a to s účinností od 1. května 2025.

Uvedená povinnost provádí transpozici článku 31a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů, ve znění nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/759 a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2413 (dále jen „směrnice REDIII“). Dle prvního odstavce tohoto článku měla Komise do 21. listopadu 2024 zřídit databázi Unie, která umožní sledování kapalných a plyných obnovitelných paliv a recyklovaných paliv s obsahem uhlíku. Na základě prvního pododstavce odstavce 2 mají členské státy po hospodářských subjektech vyžadovat zadávání údajů o provedených transakcích a parametrech udržitelnosti paliv, která jsou předmětem těchto transakcí, včetně emisí skleníkových plynů během jejich životního cyklu od okamžiku jejich výroby do okamžiku jejich uvedení na trh v Unii do databáze Unie. Na základě třetího pododstavce odstavce 2 mají členské státy obdobnou povinnost vyžadovat i po dodavatelích paliv.

Z uvedeného znění směrnice REDIII vyplývá, že databáze Unie má umožnit zadávání údajů o jednotlivých transakcích od okamžiku výroby obnovitelných paliv nebo recyklovaných paliv, tj. osobou, která jako první vkládá údaje do databáze Unie má být výrobce obnovitelného paliva nebo recyklovaného paliva. Současné nastavení databáze Unie však umožňuje těmto výrobcům vkládat informace o jednotlivých dodávkách obnovitelných paliv nebo recyklovaných paliv pouze v případě, že jejich dodavatel vstupní suroviny danou dodávku vstupní suroviny zadal do databáze Unie. Výrobce obnovitelného paliva nebo recyklovaného paliva není sám oprávněn zanést dodávku vstupní suroviny do databáze Unie. Vzhledem k tomu, že výrobci obnovitelných paliv nebo recyklovaných paliv nejsou dle současného nastavení pravidel fungování databáze Unie, tj. bez zapojení dodavatelů vstupních surovin, schopni dodávku obnovitelných paliv nebo recyklovaných paliv zadat do databáze Unie, nejsou ani následné články v řetězci uplatnění těchto paliv schopny vkládat údaje do databáze Unie.

Současné nastavení pravidel fungování databáze Unie tak neodpovídá požadavkům stávajícího znění směrnice REDIII, které byly transponovány do zákona o ochraně ovzduší, a v důsledku toho nemohou

povinné osoby dané požadavky splnit. Do doby úpravy pravidel databáze Unie, které by umožnily výrobcům obnovitelných paliv nebo recyklovaných paliv vkládat údaje o vyrobených obnovitelných palivech nebo recyklovaných palivech bez nutnosti mít v databázi Unie zadány transakce o vstupní surovině dodavatelem vstupní suroviny, nebo dokud nedojde k úpravě směrnice REDIII, která povinnost vkládat údaje o vstupní surovině rozšíří i na osoby nakládající ze vstupními surovinami, proto bude pro splnění povinnosti evidování obchodů v databázi Unie postačující, aby byly osoby uvedené v § 19h odst. 7 a § 21 odst. 1 zákona o ochraně ovzduší v databázi Unie zaregistrovány. Provedením registrace se tedy daná povinnost považuje za splněnou. To rovněž znamená, že s tím, že do databáze nebudou vkládány údaje o jednotlivých transakcích, nyní nejsou spojeny žádné sankce. Informace o datu, od kterého bude nutné do databáze Unie vkládat údaje o jednotlivých transakcích, bude zveřejněna na těchto internetových stránkách.

Ing. Kurt Dědič
ředitel odboru ochrany ovzduší
podepsáno elektronicky